

Tuinreservaten

Carla van Lingen

Zes dagen na het begin van de meteorologische lente start Vroege Vogels met een uniek project. Op zondag 6 maart gaat Tuinreservaten de lucht in. Nu de overheid steeds minder geld over heeft voor natuurgebieden wordt het hoog tijd om de kleinste stukjes groen zo natuurlijk mogelijk in te richten.

Want laten we wel wezen, de totale oppervlakte van alle tuinen in ons land is respectabel. De natuur in stad en dorp wordt steeds belangrijker nu ook de realisatie van Ecologische Hoofdstructuur de komende jaren niet zal worden uitgebreid. Dieren gebruiken ons privé-groen steeds meer als 'stapsteen' om van de ene groene zone in de andere te komen. Vaak zijn tuinen nog het enige toevluchtsoord. Neem de Merel die vanuit het buitengebied de stadstuin heeft gekoloniseerd. Ook Grote Bonte Spechten, Sperwers en IJsvogels worden soms in tuinen gesignaleerd. Voor vleermuizen zijn tuinen ook een gewilde locatie. Dat geldt eveneens voor kikkers, padden, salamanders, libellen en vele insecten. De trends in tuinenland staan haaks op de behoefte van de dieren. Steen, beton en asfalt winnen het van plantenborder en grasveld. Houten schuttingen hebben de plek ingenomen van heesterhagen, en groenverzorgers zijn omgeschoold tot stratenmakers.

Het idee Tuinreservaten komt uit Frankrijk. Toen ik er tien jaar geleden neerstreek zag ik bij onze Franse buurvrouw een bordje aan haar tuin met de tekst: Refuge LPO (Toevluchtsoord van de Franse Vogelbescherming). We werden lid, wilden ook een refuge en moesten een lange vragenlijst invullen met aanbevelingen en verboden: vogels vertroetelen, geen gif spuiten, besdragende struiken in de tuin planten, niet jagen, niet maaien en snoeien in het broedseizoen, een vijver of poeltje aanleggen, etc. Enkele malen per jaar vult de LPO onze brievenbus met folders en nieuwsbrieven over tuinwetenswaardigheden (digitaal loopt La Douce France een beetje achter).

Dat moet in Nederland ook kunnen, dachten we. Alleen niet uitsluitend voor vogels, maar ook voor vlinders en libellen, amfibieën, zoogdieren en insecten. Het op poten zetten van het project had wat voeten in aarde. Organisaties waren enthousiast maar het geld ontbrak. Begin dit jaar heeft de VARA het idee omarmd. Vogelbescherming, Vlinderstichting, RAVON, Zoogdierverseniging en Vivara werken graag aan het project mee en zullen ons voeden met hun kennis. Zondag 6 maart gaat de website Tuinreservaten.nl de lucht in. Vroege Vogels radio en televisie zullen met grote regelmaat aandacht schenken aan de Tuinreservaten. Iedere Nederlander met een tuin of tuintje kan meedoen. Er gelden – net zoals in Frankrijk – wel een aantal voorwaarden. Om de belangrijkste maar te noemen: geen bestrijdingsmiddelen gebruiken, de bestrating tot een minimum beperken, waterdoorlatend materiaal gebruiken, niet snoeien in het broedseizoen, in barre tijden tuindieren een handje helpen, FSC hout gebruiken, herrieschoppers zoals bladerblazers vermijden en zorgen voor een (klein) poeltje of een drinkbak.

Wie meedoet wordt via een nieuwsbrief regelmatig op de hoogte gehouden van tuinwederwaardigheden en kan het bordje "Mijn Tuinparadijs" tegen geringe vergoeding thuis gestuurd krijgen. Alle tuinparadijzen tezamen zullen zorgen voor grote aaneengeschakelde tuinreservaten.

De tijd is er rijp voor. Staatssecretaris Joop Atsma van Milieu riep 1 december vorig jaar dat we moeten stoppen met het betegelen van tuinen omdat het slecht is voor de biodiversiteit en het grondwater. Groen Links in Groningen riep in januari op om stenen tuinen in de ban doen. Wij voegen er graag een positiever argument aan toe: natuurlijke tuinen zijn mooi, een eldorado voor dieren en

bovendien onderhoudsvriendelijk. Dus: weg met de loungebanken, schemerlampen, buitenkeukens en ander frutsels in de tuin. Als binnen naar buiten verhuist wordt het hoog tijd om de huiskamer vol te storten met tuinaarde en daar een boom te planten.

Doe mee. Kijk op www.tuinreservaten.nl (vanaf 6 maart!)